

Ο ρόλος του Παθολογοανατόμου στη δευτερογενή πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας

Ι. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

Επ. Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ
Διευθυντής Β' Εργαστηρίου Παθολογικής Ανατομικής
Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΟΥ

- Επικουρία / έλεγχος διαγνωστικών και θεραπευτικών διαδικασιών
- Ανοσοϊστοχημική διερεύνηση
- Αξιολόγηση νέων δεικτών
- Αξιολόγηση αδενικής ατυπίας
- Αντιμετώπιση ιδιαίτερων ομάδων ασθενών

Επικουρία / έλεγχος διαγνωστικών και θεραπευτικών διαδικασιών

Σύσταση European Guidelines for Quality Assurance in Cervical Cancer Screening:

- HSIL ή ASC-H
  - επανειλημμένες LSIL
  - ASC-US και (+) ανίχνευση HPV
- παραπέμπονται για κολποσκόπηση (και ενδεχομένη βιοψία).

Jordan J, *Cytopathology* 2008; 19: 342

Επικουρία / έλεγχος διαγνωστικών και θεραπευτικών διαδικασιών

- Ειδικότητα της μετά κολποσκόπηση βιοψίας:
98%
- Ευαισθησία της μετά κολποσκόπηση βιοψίας:
84%
- «Η θετική προγνωστική αξία της δοκιμασίας
αρχικού ελέγχου (first level screening) είναι
αντιστρόφως ανάλογη του ποσοστού ψευδώς
θετικών ιστολογικών εκθέσεων»

“New Technologies for Cervical Cancer Trial”,
Dalla Palma P et al, *Am J Clin Pathol* 2008; 129: 75

Επικουρία / έλεγχος διαγνωστικών και θεραπευτικών διαδικασιών

- αξιολόγηση Pap test ως προς επέκταση HSIL στον ενδοτράχηλο

Kumar N, *Cytopathology* 2008; Epub

- ιστολογική επιβεβαίωση υποτροπής μετά θεραπεία

Aerssens A, *Cytopathology* 2009; 20: 27

- πρόταση τροποποιήσεων συστήματος Bethesda: LSIL-H (~33,3%: CIN3 ή SCC)

Alsharif M, *Cancer Cytopathology* 2009; 117: 92

Επικουρία / έλεγχος διαγνωστικών και θεραπευτικών διαδικασιών

Τι συμβαίνει όταν

Pap test: ASC-H και βιοψία < HSIL

(~50% των περιπτώσεων):

συνηθέστερα σε επόμενες εξετάσεις:

ASC-US ή LSIL, CIN1

αλλά: στατιστικώς αυξημένο ποσοστό

CIN2/3

Huitron S, *Ann Diagn Pathol* 2008; 12: 187

Ανοσοϊστοχημική διερεύνηση

p16/INK4A:

- διάχυτη έντονη (+) σε CIN2/3 και SCC, αλλά ΠΡΟΣΟΧΗ στην αξιολόγηση

Mulvaney NJ, *Pathology* 2008; 40: 335

- (-) σε υπερπλασία εφεδρικών κυττάρων, μικροαδενική υπερπλασία ή ενεργό τραχηλίτιδα, αλλά (+) μόνο σε 37,75% (30/80) CIN1, οι (-) CIN1 δεν σχετίζονται με HR-HPV

Redman R, *Arch Pathol Lab Med* 2008; 132: 795

- ανοσοχρώση για p16 αποκαλύπτει μη ορατές σε χρώση A/H αλλοιώσεις σε (+) HR-HPV

Ordi J., *Int J Gynecol Pathol* 2009; 28: 90

Αξιολόγηση νέων δεικτών

BD ProExC {
topoisomerase IIa
minichromosome maintenance
protein-2

- αξιόπιστος δείκτης HSIL (CIN2/3): 92% έντονα θετική χρώση σε εν τω βάθει και επιπολής ημιμόριο πλακώδους επιθηλίου (48% CIN1, 25% κ.φ. [κυρίως σε άωρη πλακώδη μετάπλαση])

Badr RE, *Am J Surg Pathol* 2008; 32: 899

- ταυτόχρονη ανοσοχρώση για BD ProExC, p16 και Ki67 για διάκριση LSIL από HSIL: ειδικότητα 98%, ευαισθησία 35%, PPV 93%, NPV 67%

Walts AE, *Hum Pathol* 2009; Epub

Αξιολόγηση αδενικής ατυπίας

AGC { in situ ή διηθητικό αδenoκαρκίνωμα
          ενδοτραχήλου
          αδenoκαρκίνωμα ενδομητρίου

Adhya AK, *Cytopathology* 2009; Epub

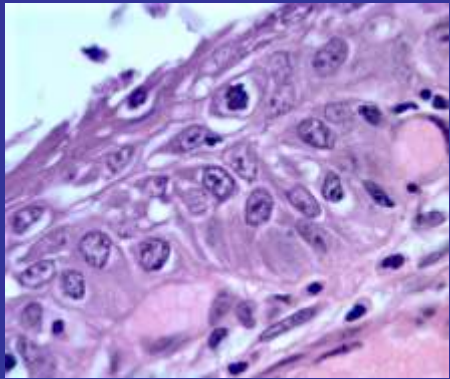
Zhao C, *Acta Cytol* 2009; 53: 153

Αντιμετώπιση ιδιαζουσών ομάδων ασθενών

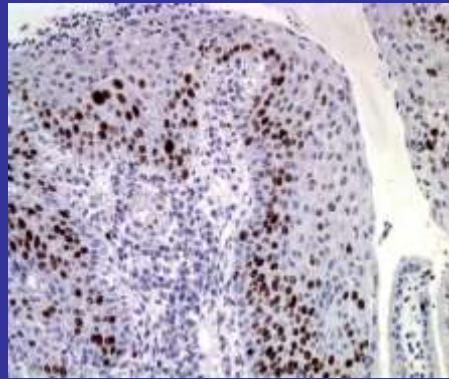
Σε συλλοίμωξη HPV και HIV:

- αυξημένη έκφραση VEGF και p27 σε LSIL και HSIL
  - τριπλασιασμός της έκφρασης Rb αντί για μείωση έκφρασης Rb όσο αυξάνεται ο βαθμός δυσπλασίας
- εμμένουσα λοίμωξη, ευόδωση ογκογενέσεως

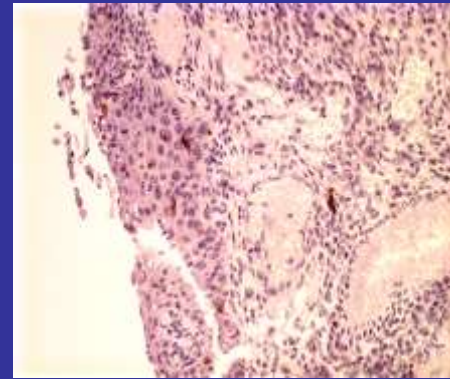
Nicol AF, *BMC Cancer* 2008; 8: 289

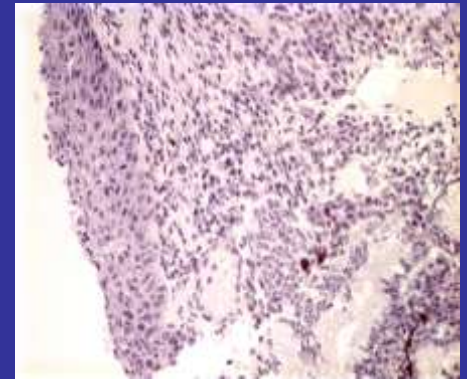
A/H X60

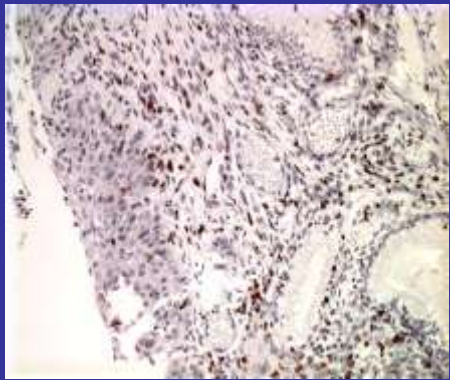
MIB1 X20

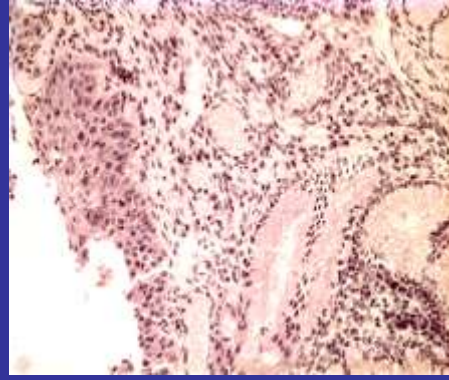
CD1a X20

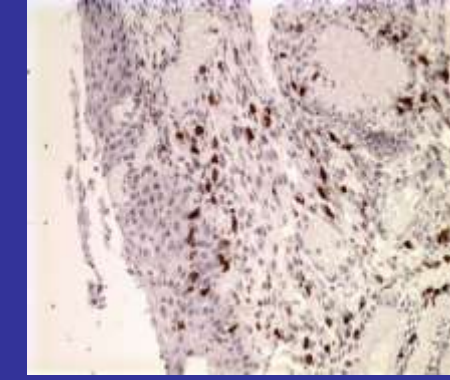
CD20 X20

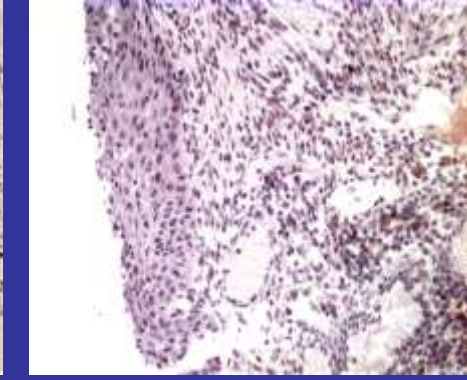
CD2 X20

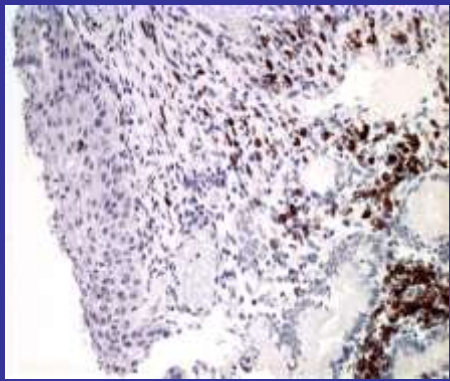
CD4X20

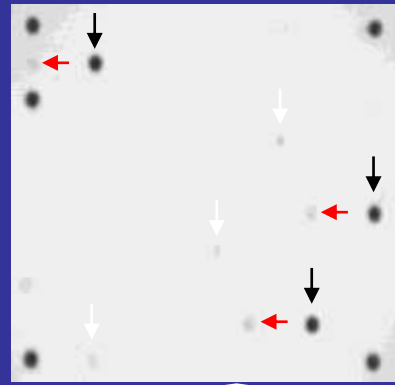
CD8 X20

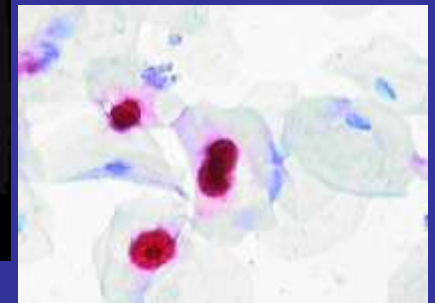
CD30 X20

CD79X20

Genomic DNA control (white arrows),
HPV type 51 (red arrows)
HPV type 53 (black arrows).

L1 HPVprX40